

Гуцаленко Л.В.

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри обліку та оподаткування,
Національний університет біоресурсів і природокористування України
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5181-8652>

Gutsalenko Liubov

Doctor of Economic Sciences, Professor,
Professor of the Department of Accounting and Taxation,
National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Анотація. У статті порушується проблема забезпечення якості аудиту фінансової звітності в умовах трансформації аудиторської діяльності та активного впровадження цифрових технологій. Увагу зосереджено на концептуальному осмисленні якості аудиту як багатовимірної категорії, що формується під впливом професійного судження аудитора. Розглядається місце аудиту фінансової звітності в системі корпоративного управління та його роль у зменшенні інформаційної асиметрії між суб'єктами господарювання та зацікавленими сторонами. Висвітлено питання сутності управління якістю, значення внутрішніх стандартів та процедур контролю якості. Значну увагу приділено цифровізації аудиторських процедур та її потенційному впливу на якість аудиту фінансової звітності. Розкриваються питання використання цифрових інструментів, автоматизованих процедур і аналітики даних у процесі аудиту. Акцентується увага на перевагах та обмеженнях цифрових технологій із якістю даних та технологічною залежністю.

Ключові слова: якість аудиту, фінансова звітність, система управління якістю аудиту, цифровізація аудиту, цифрові технології.

Вступ та постановка проблеми. В умовах цифрової трансформації економіки та зростання рівня невизначеності господарського середовища підвищуються вимоги до достовірності та прозорості фінансової звітності суб'єктів господарювання. Фінансова звітність виступає основним джерелом інформації для прийняття управлінських, інвестиційних і контрольних рішень, що зумовлює зростання ролі аудиту як інструменту забезпечення довіри до фінансової інформації.

Сучасний аудит фінансової звітності зазнає істотних змін під впливом цифровізації, автоматизації облікових процесів і впровадження інформаційних технологій. Застосування цифрових інструментів, аналітики великих масивів даних та автоматизованих аудиторських процедур трансформує традиційні підходи до організації та методики аудиту, одночасно створюючи нові можливості для підвищення його якості та нові ризики, пов'язані з інформаційною безпекою, повнотою та надійністю даних.

Особливого значення в цих умовах набуває ризик-орієнтований підхід, який передбачає зосередження аудиторських процедур на найбільш суттєвих ділянках формування фінансової звітності та потенційних загрозах її викривлення. Поєднання цифровізації аудиту з ризик-орієнтованим підходом актуалізує питання функціонування системи управління якістю аудиту фінансової звітності, а також

ролі професійного судження аудитора в процесі його планування та виконання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання якості аудиту присвячено чимало робіт, як теоретиків, так і практиків аудиту, таких як: Бурлан С.А. та Прокопович Л.Б. [1] які стверджують, що стандартизація цифрових технологій в контексті забезпечення функціонування діджиталізованого аудиту сприяє підтриманню належного рівня якості аудиторських процедур і достовірності отриманих результатів, оскільки уніфіковані підходи до застосування цифрових інструментів зменшують ризик суб'єктивних викривлень, підвищують відтворюваність аудиторських дій та забезпечують узгодженість професійного судження аудитора з вимогами системи управління якістю аудиту.

Бондар В.П., Бондар Ю.В. [2], Кузик Н.П., Шевчук К.В., Вершута Ю.С. [3], Фабіянська В.Ю. [4] та інші вчені економісти. У формування системи управління якістю значний вклад зробив Лубенченко О.Е. [5], обґрунтувавши необхідність розгляду та контролю відповідальності за якість аудиторських послуг на два рівні: найвищому (рівень керівництва) та оперативному. Шалімова Н.С. в своїй праці зазначає, що аудит може бути якісним тільки в тому разі, якщо виконуватиметься з дотриманням професійних стандартів, та критерії будуть розтлумачені в нормативних документах [6].

Серед закордонних авторів Нгок Хунг Д., Тхуй Ван В. Т., та Арчер Л. [7] досліджували вплив та важливість характеристик фірм на якість фінансової звітності компаній та практичні наслідки для учасників ринку і політиків у підвищенні прозорості та якості фінансової звітності.

У сфері цифровізації та якості аудиту фінансової звітності свої роботи присвятили Санчес-Серрано Дж. Р., Аламінос Д., Гарсія-Лагос Ф. та Каллехон-Гіль А. М. [8] та Цінхуа В., Пінгсінь В. та Цзюньмін Ю. [9].

Незважаючи на значну кількість наукових досліджень, присвячених проблемам якості аудиту та цифрових технологій в обліково-аналітичних системах, питання забезпечення якості аудиту фінансової звітності в умовах цифровізації та ризик-орієнтованого підходу потребують подальшого наукового осмислення. Це зумовлює актуальність дослідження та визначає його спрямованість на узагальнення теоретичних положень і формування практичних рекомендацій щодо підвищення якості аудиту фінансової звітності в сучасних умовах.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою є теоретичне обґрунтування та аналітична оцінка впливу цифрових технологій на якість аудиту фінансової звітності в умовах трансформації аудиторської діяльності та впровадження сучасних підходів до управління якістю аудиту. Для досягнення поставленої мети передбачено вирішення таких завдань:

- узагальнити наукові підходи до трактування поняття якості аудиту фінансової звітності та визначити її основні складові;
- дослідити роль аудиту фінансової звітності в системі корпоративного управління та забезпечення довіри користувачів фінансової інформації;
- розкрити сутність системи управління якістю аудиту фінансової звітності та її основні елементи;
- систематизувати переваги та обмеження цифровізації аудиторських процедур і визначити

напрями їх впливу на забезпечення належного рівня якості аудиту;

- оцінити вплив цифрових технологій, аналітичних даних і автоматизованих процедур і визначити напрями їх впливу на забезпечення належного рівня якості аудиту.

Результат дослідження. Якість аудиту фінансової звітності є багатокомпонентною категорією, що відображає ступінь відповідності аудиторської перевірки професійним стандартам, етичним вимогам та очікуванням користувачів фінансової інформації.

Попри величезне значення питань якості для теорії та практики аудиторської діяльності, ні у світовому, ні у вітчизняному аудиті немає однозначного і чіткого визначення терміна «якість аудиту» і системи оцінки якості аудиту. У переважній більшості ситуацій питання якості аудиту розглядаються з двох позицій. По-перше, з позиції замовника, це задоволення його потреб в аудиті. По-друге, як вважають багато фахівців, на якість проведеного контролю впливає повнота та якість виконання регламентувальних документів [10, с. 159].

У наукових дослідженнях якість аудиту найчастіше пов'язується зі здатністю аудитора своєчасно виявляти суттєві викривлення фінансової звітності та належним чином повідомляти про них у Звіті незалежного аудитора. Складові забезпечення якості аудиту фінансової звітності представлено на рис. 1.

З позиції міжнародних стандартів аудиту якість аудиту (ISA), що розроблені Міжнародною радою з питань стандартів аудиту та забезпечення (IAASB) забезпечується дотриманням принципів професійної компетентності, незалежності, об'єктивності та належного виконання аудиторських процедур. Водночас сучасний підхід до розуміння якості аудиту передбачає не лише формальне дотримання стандартів, а й ефективне застосування професійного судження аудитора в умовах ризику та невизначеності.

Рис. 1. Складові забезпечення якості аудиту фінансової звітності

Джерело: сформовано автором

Деякі міжнародні організації (зокрема PCAOB у США та Financial Reporting Council у Великій Британії) працюють над створенням індикаторів якості аудиту (Audit Quality Indicators – AQIs), що допомагають оцінювати якість на більш вимірній основі [11].

До основних складових якості аудиту фінансової звітності доцільно віднести:

- якість планування аудиту;
- обґрунтованість оцінки аудиторських ризиків;
- адекватність аудиторських процедур;
- ефективність системи внутрішнього контролю як об'єкта перевірки;
- рівень професійної підготовки та етичної відповідальності аудитора.

Сукупність зазначених складових формує загальний рівень довіри до результативності аудиту та підвищує інформаційну цінність фінансової звітності для користувачів.

Система управління якістю аудиту – це сукупність політик, процедур, відповідальностей і процесів, спрямованих на те, щоб аудиторські фірми та окремі аудит-завдання виконувалися на рівні, що забезпечує відповідність професійним стандартам та очікуванням користувачів фінансової звітності. Міжнародний стандарт з управління якістю (International Standard on Quality Management – ISQM) визначає завдання і відповідальність аудиторської фірми щодо проектування, впровадження й функціонування системи управління якістю, яка здатна забезпечити досягнення цілей системи для кожного аудиту або огляду фінансової звітності [12].

Дослідження Гнедіної К. та Шелест А. [13] підкреслює, що на сьогоднішньому етапі міжнародні стандарти контролю якості (ISQM) виступають базовою рамкою для побудови внутрішніх механізмів контролю якості, встановлюючи вимоги до

політик фірм, моніторингу та оцінювання системи управління якістю.

Ці внутрішні стандарти виступають не лише як нормативні орієнтири, а й як інструменти самоконтролю, що дозволяють фірмам оцінювати ефективність власних процедур та вживання коригувальних заходів у разі відхилень.

З огляду на те, що практика та наукові дослідження демонструють активне зростання досліджень у сфері цифровізації обліку та аудиту, важливо простежити географічні тенденції цієї трансформації. Так, результати останніх масштабних наукових досліджень показують, що серед провідних країн-авторів публікацій про цифрові технології в обліку та аудиті Україна посідає помітне місце разом з іншими регіонами світу. Це підкреслює не лише глобальний інтерес до теми, а й зростання ролі наукових і практичних ініціатив, спрямованих на виокремлення цифрових аспектів якості аудиту в контексті сучасних технологічних викликів [13].

Підтвердженням тенденції є просторове представлення наукової активності країн у сфері досліджень цифровізації і автоматизації облікових і аудиторських процесів (рис. 2).

Представлена на рис. 2 географічна карта наукового внеску у сфері цифрових технологій та автоматизації в обліку ілюструє концентровану активність у низці країн, що підтверджує глобальний характер цифрової трансформації аудиту та важливість адаптації сучасних цифрових інструментів в аудиторській практиці у всіх регіонах, включаючи з Україною.

Такий розподіл наукової продукції свідчить про те, що цифрові технології стають не лише допоміжним елементом, а й невід'ємною складовою системи управління якістю аудиту, що змінює підходи до планування, збору та аналізу аудиторських доказів, оцінювання ризиків та прийняття рішень [14].

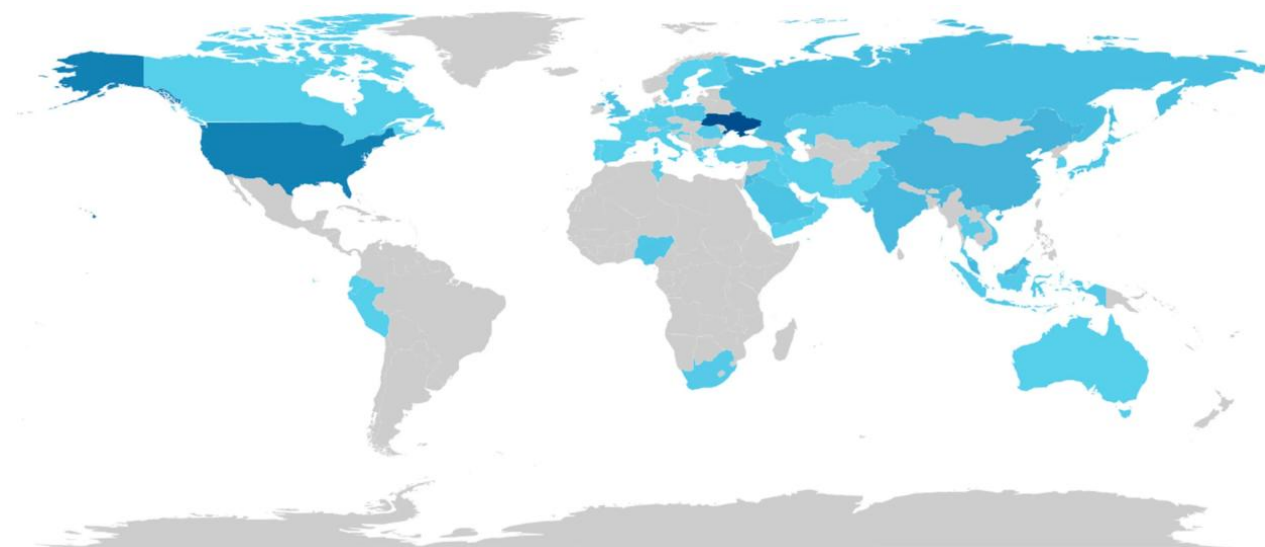

Рис. 2. Наукова публікація в сфері досліджень цифровізації і автоматизації облікових і аудиторських процесів

Джерело: [14]

Відповідно подальший аналіз цифровізації якості аудиту передбачає розгляд конкретних цифрових інструментів, аналітики даних і пов'язаних з ними ризиків, що впливають на ефективність і надійність аудиторських процедур у сучасних умовах, а також на здатність аудитора забезпечувати обґрунтоване професійне судження й дотримання вимог системи управління якістю аудиторської діяльності в умовах зростаючої невизначеності.

Цифровізація аудиту означає впровадження сучасних інформаційних технологій на різних етапах аудиторського процесу, що суттєво змінює традиційні методи перевірки фінансової звітності. Застосування автоматизованих інструментів, таких як штучний інтелект, машинне навчання, автоматизовані алгоритми обробки даних і роботизована автоматизація процесів, дозволяє аудиторам швидше виконувати рутинні завдання, зменшуючи обсяг ручної праці та підвищуючи ефективність аудиторських процедур.

В сучасній літературі цифрові технології розглядаються як ключовий фактор трансформації професії аудиту та потенційного підвищення якості аудиторських послуг. Дослідження [15] вказують, що інновації, такі як аналітика даних, штучний інтелект, блокчейн і роботизована автоматизація процесів, дедалі активніше впроваджуються у практику аудиту, сприяючи підвищенню точності, ефективності та прозорості аудиторських процедур, хоча впровадження цих технологій залишається обмеженим через відсутність інфраструктури, кваліфікації персоналу та чітких регуляторних вимог.

Аналітика даних є одним із найпотужніших цифрових інструментів сучасного аудиту. Вона дозволяє аудиторам аналізувати великі масиви даних, виявляти шаблони, аномалії та можливі ризики, які могли б залишитися непоміченими при використанні традиційних методів вибіркового тестування. Це сприяє збільшенню охоплення даних, зменшенню ризику вибіркового та підвищенню обґрунтованості незалежної думки аудитора. Саме використання

аналітики великих даних позитивно впливає на якість аудиту, підвищуючи ефективність виявлення суттєвих викривлень та забезпечення достовірності фінансової звітності. Відповідно, аналітика великих даних дозволяє пояснювати суттєву частину варіацій у показниках якості аудиту, що свідчить про її вагомості значення як інструменту підвищення достовірності аудиторських результатів [16].

Цифрові інструменти не лише оптимізують обробку даних, але й дозволяють аудиторам проводити безперервний аудит у реальному часі, що сприяє більш швидкому реагуванню на ризики та підвищує достовірність отриманих висновків [17]. Нами виділено основні переваги та обмеження цифрових технологій для забезпечення якості аудиту фінансових результатів (таблиця 1).

Несприятлива організаційна готовність і відсутність спеціальних регулювань можуть обмежувати потенціал цифрових технологій у сфері аудиту, що потребує подальших практичних і теоретичних досліджень з цього питання.

Узагальнення переваг і обмежень використання цифрових технологій у процесі аудиту фінансової звітності свідчать про їх неоднозначний вплив на якість аудиторських послуг. З одного боку, застосування аналітики великих даних, безпосереднього аудиту та автоматизованих процедур розширює можливості аудитора щодо виявлення викривлень, підвищує рівень професійного судження та знижує аудиторський ризик – великі дані дозволяють аналізувати великі масиви облікової інформації й створюють нові джерела аудиторських доказів [18]. З іншого боку, надмірна залежність від цифрових компетентностей аудитора можуть обмежувати ефективність їх застосування та впливати на здатність відповідати вимогам якості аудиту (за даними літературного огляду IAASB щодо цифрових трансформацій) [19]. Міжнародні професійні організації також наголошують, що цифрова трансформація аудиту змінює не лише набір аудиторських процедур, а й підходи до управління якістю аудиторської діяльності, зокрема

Таблиця 1

Переваги та обмеження цифрових технологій для забезпечення якості аудиту фінансової звітності

№ з/п	Переваги	Обмеження
1	Підвищення ефективності та швидкості проведення аудиту завдяки автоматизації рутинних операцій	Недостатня готовність аудиторських фірм і фахівців щодо технологічної інфраструктури та компетенцій у сфері ІТ
2	Розширення обсягу аудиторських доказів, оскільки дані можуть аналізуватися повністю, а не лише вибірково	Проблеми зі стандартизацією цифрових аудиторських процедур, що ускладнює оцінювання результатів автоматизованої обробки даних автономно від судження аудитора
3	Покращення виявлення аномалій та ризиків, що підсилює достовірність Звіту незалежного аудитора	Питання етичних ризиків, даних та безпеки інформації, які виникають при роботі великими масивами даних та автоматизованими алгоритмами
4	Поліпшення прозорості та відтворюваності процедур, що зменшує ймовірність людських помилок	Відсутність чітких індикаторів і механізмів оцінювання впливу штучного інтелекту та автоматизованих інструментів на якість аудиту, що підтверджено дослідженнями регуляторів.

Джерело: сформовано автором

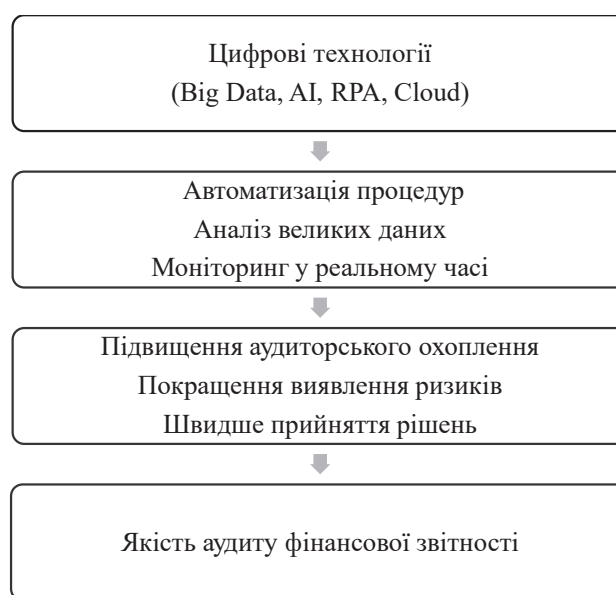
під час планування, оцінки ризику та використання автоматизованих інструментів (IAASB) [20]. У зв'язку з цим доцільним є систематизувати основні напрями впливу цифрових технологій на якість аудиту фінансової звітності, так і потенційні загрози для забезпечення належного рівня аудиторської якості (рис. 3).

Як показано на рис. 3, вплив цифрових технологій на якість аудиту фінансової звітності має комплексний та багатовимірний характер. Використання аналітики даних, автоматизованих аудиторських процедур і цифрових платформ сприяє підвищенню ефективності планування аудиту, розширенню обсягу аудиторських доказів і зниженню ймовірності невиявлення суттєвих викривлень. Водночас цифровізація аудиту посилює вимоги до професійного судження аудитора, якості вхідних і рівня цифрових компетентностей, що безпосередньо впливає на дотримання стандартів управління якістю аудиту фінансової звітності.

Отже, цифрові технології не є самостійним гарантом підвищення якості аудиту, а виступає інструментом, ефективність застосування якого залежить від інтеграції у систему управління якістю аудиту, належної організації внутрішнього контролю та відповідальності аудитора за результати виконання завдання. Такий підхід узгоджується з позицією міжнародних професійних організацій, які наголошують на необхідності поєднання технологічних інновацій із професійною етикою, стандартами аудиту та ризик-орієнтованим підходом до забезпечення якості аудиторських послуг (IAASB, 2020; IFAC, 2022).

Висновки. У результаті проведеного дослідження встановлено, що якість аудиту фінансової звітності є багатокomпонентною категорією, яка формується під впливом професійного судження незалежного аудитора, ефективності системи управління якістю аудиторської діяльності та використання сучасних аудиторських інструментів. В умовах цифрової трансформації аудиту зростає значення аналітики даних і автоматизованих процедур, які розширюють можливості збору та аналізу аудиторських доказів і сприяють зниженню аудиторського ризику.

Доведено, що впровадження цифрових технологій не гарантує автоматичного підвищення якості

Рис. 3. Вплив цифрових технологій на якість аудиту фінансової звітності

Джерело: розроблено автором на основі [15]

аудиту. Їх ефективність значною мірою залежить від рівня цифрових компетентностей аудитора, якості вхідних даних, надійності інформаційних систем і здатності аудитора інтегрувати технологічні інновації у систему управління якістю аудиту. Надмірна залежність від автоматизованих інструментів без належного професійного судження може, навпаки, створювати додаткові ризики для отримання вимог якості.

Отже, забезпечення високої якості аудиту фінансової звітності в умовах цифровізації потребує комплексного підходу, що поєднує використання сучасних цифрових технологій, дотримання міжнародних стандартів аудиту, розвиток професійних компетентностей аудитора та ефективне функціонування системи управління якістю аудиторської діяльності. Подальші наукові дослідження доцільно спрямувати на оцінювання практичних аспектів впливу конкретних цифрових інструментів щодо якості аудиту та розроблення методичних рекомендацій щодо їх інтеграції у аудиторську практику.

Список використаних джерел:

1. Бурлан С.А., Прокопович Л.Б. Аудит у сучасному інформаційному середовищі. *Ефективна економіка*. 2023. № 1. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.1.17>
2. Бондар В.П., Бондар Ю.В. Якість в аудиті та деякі аспекти в управлінні якістю. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*, 2015. 1 (31), С. 36–66. DOI: [https://doi.org/10.26642/rbo-2015-1\(31\)-36-66](https://doi.org/10.26642/rbo-2015-1(31)-36-66)
3. Кузик Н.П., Шевчук К.В., Вершута Ю.С. Якість як детермінантна ознака аудиту фінансової звітності. *Економіка та суспільство*. 2024. Випуск №70, DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-137>
4. Фабіянська В.Ю. Потреба в незалежному аудиті та розвиток його теорії: погляд через призму браку довіри в суспільстві. *Ефективна економіка*. 2020. № 5. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.5.101>
5. Лубенченко О.Е. Нова система управління якістю в аудиті. Інформація та комунікації. *Статистика України*. 2022. № 2. С. 85–94. URL: <https://su-journal.com.ua/index.php/journal/article/download/379/355/>
6. Шалімова Н.С. Якість аудиту як ключовий критерій оцінки його результативності в системі соціально-економічних відносин. *Бізнес Інформ*. 2014. № 4. С. 335–340.

7. Ngoc Hung, D., Thuy Van V. T., Archer L. Factors affecting the quality of financial statements from an audit point of view: A machine learning approach. *Cogent Business & Management*, 2023 10 (1). DOI: <https://doi.org/10.1080/23311975.2023.2184225>
8. Sánchez-Serrano J. R., Alaminos D., García-Lagos F., & Callejón-Gil A. M. Predicting audit opinion in consolidated financial statements with artificial neural networks. *Mathematics*, 2020. 8 (8), 1288. DOI: <https://doi.org/10.3390/math8081288>
9. Qinghua W., Pingxin W., & Junming Y. Audit committee, board characteristics and quality of financial reporting: An empirical research on Chinese securities market. *Frontiers of Business Research in China*. 2007, 1 (3), 385–400. DOI: <https://doi.org/10.1007/s11782-007-0023-y>
10. Семенець А. Якість аудиту: до проблеми уточнення поняття. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 2021. 4(39), 156–166. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v4i39.241304>
11. Roger D. Martin; Audit Quality Indicators: Audit Practice Meets Audit Research. *Current Issues in Auditing*. 2013. 7 (2): P. 17–A23. DOI: <https://doi.org/10.2308/ciia-50581>
12. International Standard on Quality Management 1 (Previously International Standard on Quality Control 1). *Quality Management for Firms that Perform Audits or Reviews of Financial Statements, or Other Assurance or Related Services Engagements*. 2020. URL: <https://www.irba.co.za/upload/IAASB-Quality-Management-ISQM-1-Quality-Management-for-Firms.pdf>
13. Гнедіна К., Шелест А. Система внутрішнього контролю якості аудиторських послуг: особливості формування та напрями вдосконалення в аудиторських фірмах. *Проблеми і перспективи економіки та управління*, 2022. №3(27), С. 218–228. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2021-3\(27\)218-228](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2021-3(27)218-228)
14. Sampaio C., Silva R. Digital Transformation in Accounting: An Assessment of Automation and AI Integration. *International Journal of Financial Studies*. 2025. №13 (4), 206. DOI: <https://doi.org/10.3390/ijfs13040206>
15. Bani P., Siregar N., Subiyanto B., Teruna Awaludin D. Digital Transformation in the Audit Process: A Systematic Review of Innovation, Challenges, and its Impact on Audit Quality. *Journal Research of Social Science, Economics, and Management*, 2025. № 5(3). P. 3454–3471. DOI: <https://doi.org/10.59141/jrssem.v5i3.1109>
16. Rozana A. Shafa A., Winarningsih S., Yadiati W. The Impact of Big Data Analytics on Audit Quality in the Digital Era. *JASa (Jurnal Akuntansi, Audit Dan Sistem Informasi Akuntansi)*, 2025. № 9 (2), P. 368–377. DOI: <https://doi.org/10.36555/jasa.v9i2.2878>
17. Xin J., Du K., Xia Y. The Impact of Enterprise Digital Transformation on Audit Fees – An Intermediary Role Based on Information Asymmetry. *Sustainability*, 2024. 16 (22), 9970 p. DOI: <https://doi.org/10.3390/su16229970>
18. Miklos A. Vasarhelyi, Alexander Kogan, Brad M. Tuttle; Big Data in Accounting: An Overview. *Accounting Horizons*. 2015 29 (2). P. 381–396. DOI: <https://doi.org/10.2308/acch-51071>
19. International Federation of Accountants. *Digital transformation & innovation in auditing: Insights from a review of academic research*. 2022. IFAC Knowledge Gateway. URL: <https://www.ifac.org/knowledge-gateway/discussion/digital-transformation-innovation-auditing-insights-review-academic-research>
20. International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB). *The use of technology in the audit, with a focus on data analytics*. 2020. IFAC. URL: <https://www.iaasb.org/focus-areas/technology>

References:

1. Burlan S. A., Prokopovych L. B. (2023) Audyт u suchasnomu informatsiinomu seredovyshchi [Audit in the modern information environment]. *Efektivna ekonomika*, 1. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.1.17>
2. Bondar V. P., Bondar Yu. V. (2015) Yakist v audyti ta deiaki aspekty v upravlinni yakistiu [Audit quality and some aspects of quality management]. *Problemy teorii ta metodolohii bukhgalterskoho obliku, kontroliu i analizu*, 1 (31), 36–66. DOI: [https://doi.org/10.26642/pbo-2015-1\(31\)-36-66](https://doi.org/10.26642/pbo-2015-1(31)-36-66)
3. Kuzyk N. P., Shevchuk K. V., Vershuta Yu. S. (2024). Yakist yak determinantna oznaka audytu finansovoi zvitnosti [Quality as a determinant of financial statement audit]. *Ekonomika ta suspilstvo*, (70). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-137>.
4. Fabiianska V. Yu. (2020). Potreba v nezalezhnomu audyti ta rozvytok yoho teorii [The need for independent audit and development of its theory]. *Efektivna ekonomika*, (5). DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.5.101>.
5. Lubenchenko O. E. (2022). Nova systema upravlinnia yakistiu v audyti [New quality management system in auditing]. *Informatsiia ta komunikatsii. Statystyka Ukrainy*, (2), 85–94. URL: <https://su-journal.com.ua/index.php/journal/article/download/379/355/>.
6. Shalimova N. S. (2014). Yakist audytu yak kliuchovyi kryterii otsinky yoho rezultatyvnosti [Audit quality as a key criterion for evaluating its effectiveness]. *Biznes Inform*, (4), 335–340.
7. Ngoc Hung D., Thuy Van V. T., Archer L. (2023). Factors affecting the quality of financial statements from an audit point of view: A machine learning approach. *Cogent Business & Management*, Vol. 10, (1). DOI: <https://doi.org/10.1080/23311975.2023.2184225>
8. Sánchez-Serrano J. R., Alaminos D., García-Lagos F., Callejón-Gil A. M. (2020). Predicting audit opinion in consolidated financial statements with artificial neural networks. *Mathematics*, Vol. 8 (8), 1288. DOI: <https://doi.org/10.3390/math8081288>
9. Qinghua W., Pingxin W., Junming Y. (2007). Audit committee, board characteristics and quality of financial reporting. An empirical research on Chinese securities market. *Frontiers of Business Research in China*, Vol. 1 (3), 385–400. DOI: <https://doi.org/10.1007/s11782-007-0023-y>

10. Semenets A. (2021). Yakist audytu: do problemy utochnennia poniattia [Audit quality: clarification of the concept]. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 4 (39), 156–166. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v4i39.241304>
11. Martin R. D. (2013). Audit Quality Indicators: Audit Practice Meets Audit Research. *Current Issues in Auditing*, Vol. 7 (2), A17–A23. DOI: <https://doi.org/10.2308/ciia-50581>
12. International Standard on Quality Management 1. (2020). *Quality Management for Firms that Perform Audits or reviews of financial statements*. 2020. URL: <https://www.irba.co.za/upload/IAASB-Quality-Management-ISQM-1-Quality-Management-for-Firms.pdf>
13. Hnedina K., Shelest A. (2022). Systema vnutrishnoho kontroliu yakosti audytorskykh posluh [Internal quality control system of audit services]. *Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia*, 3 (27), 218–228. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2021-3\(27\)218-228](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2021-3(27)218-228)
14. Sampaio C., Silva R. (2025). Digital Transformation in Accounting: An assessment of automation and AI integration. *International Journal of Financial Studies*, Vol. 13 (4), 206. DOI: <https://doi.org/10.3390/ijfs13040206>
15. Bani P., Siregar N., Subiyanto B., Teruna Awaludin D. (2025). Digital Transformation in the Audit Process: A systematic review of innovation, challenges, and its impact on audit quality. *Journal Research of Social Science, Economics, and Management*, Vol. 5(3). 3454–3471. DOI: <https://doi.org/10.59141/jrssem.v5i3.1109>
16. Rozana A. S. A., Winarningsih S., Yadiati W. (2025). The Impact of Big Data Analytics on Audit Quality. *JASa (Jurnal Akuntansi, Audit dan Sistem Informasi Akuntansi)*, Vol. 9 (2), 368–377. DOI: <https://doi.org/10.36555/jasa.v9i2.2878>
17. Xin J., Du K., Xia Y. (2024). The Impact of Enterprise Digital Transformation on Audit Fees: An intermediary role based on information asymmetry. *Sustainability*, Vol. 16 (22), 9970. DOI: <https://doi.org/10.3390/su16229970>
18. Vasarhelyi M A, Kogan A, Tuttle B M. (2015). Big Data in Accounting. *Accounting Horizons*, Vol. 29 (2), 381–396. DOI: <https://doi.org/10.2308/acch-51071>
19. International Federation of Accountants. (2022). *Digital transformation & innovation in auditing: Insights from a review of academic research*. IFAC. Knowledge Gateway, URL: <https://www.ifac.org/knowledge-gateway/discussion/digital-transformation-innovation-auditing-insights-review-academic-research>
20. International Auditing and Assurance Standards Board. (2020). The use of technology in the audit, with a focus on data analytics. IFAC, URL: <https://www.iaasb.org/focus-areas/technology>

ENSURING THE QUALITY OF FINANCIAL STATEMENT AUDITS IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION

Summary. The article raises the issue of ensuring the quality of financial statement audits in the context of the transformation of auditing activities and the active introduction of digital technologies. The relevance of the topic is due to the growing level of uncertainty in the economic environment, increased user demands for the reliability and accuracy of financial information, and changes in the professional activities of auditors associated with the digitization of auditing procedures. Under such conditions, audit quality becomes essential as a tool for ensuring trust in financial reporting and the effective functioning of the corporate governance system. The focus is on the conceptual understanding of audit quality as a multidimensional category that is shaped by the auditor's professional judgment, the organization of the audit process, and compliance with ethical principles. The place of financial statement auditing in the corporate governance system and its role in reducing information asymmetry between business entities and stakeholders are considered. Approaches to interpreting audit quality in modern socio-economic conditions are outlined. Particular emphasis is placed on the quality management system for auditing activities as an important element of professional auditing practice. The article highlights the essence of quality management, the importance of internal standards and quality control procedures, as well as the auditor's responsibility for compliance with established requirements. It emphasizes the need to combine formalized procedures with professional judgment in the context of the growing complexity of financial information. The influence of organizational and institutional factors on the audit quality assurance process is noted. Considerable attention is paid to the digitization of audit procedures and its potential impact on the quality of financial statement audits. The use of digital tools, automated procedures, and data analytics in the audit process is discussed. Along with the potential opportunities offered by digital technologies, attention is focused on the advantages and limitations of data quality and technological dependence. The general directions of the impact of digital transformation on the professional activities of auditors are outlined.

Keywords: audit quality, financial reporting, audit quality management system, audit digitization, digital technologies.

Дата надходження статті: 20.01.2026

Дата прийняття статті: 13.02.2026

Дата публікації статті: 09.03.2026